

"Службени гласник РС", бр. 74/2011

На основу члана 109. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/09 и 52/11),

Министар просвете и науке доноси

ПРАВИЛНИК

о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

Предмет Правилника

Члан 1.

Овим правилником утврђују се начин, поступак и критеријуми оцењивања успеха из појединачних наставних предмета и владања и друга питања од значаја за оцењивање ученика и одраслих у основном образовању и васпитању (у даљем тексту: ученик).

Термини изражени у овом правилнику у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Сврха и принципи оцењивања ученика

Члан 2.

Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа ученика у току савладавања школског програма.

Оцењивање је континуирана педагошка активност којом се исказује однос према учењу и знању, подстиче мотивација за учење и ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика и развија систем вредности.

Оцењивањем се обезбеђује поштовање општих принципа система образовања и васпитања утврђених законом којим се уређују основе система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон).

Оцењивањем се обезбеђују: објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима, оцењивање оног што је релевантно, коришћење разноврсних метода и техника оцењивања, инструктивност у давању повратне информације, јавност оцењивања, правичност у оцењивању, редовност и благовременост оцењивања, оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу, уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија.

Предмет и врсте оцењивања ученика

Члан 3.

Ученик се оцењује из наставног предмета са и без модула (у даљем тексту: предмет) и владања, у складу са Законом, посебним законом и овим правилником.

Оцена је описна и бројчана.

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника, у складу са овим правилником.

Сумативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета са и без модула и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник).

Оцена ученика

Члан 4.

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика и показатељ је квалитета и ефикасности рада наставника и школе у остваривању прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах, са образложењем.

Описном оценом изражава се:

- 1) оствареност циљева, општих и посебних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања школског програма;
- 2) ангажовање ученика у настави;
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчаном оценом изражава се:

- 1) степен остварености циљева, општих и посебних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања школског програма;
- 2) ангажовање ученика у настави.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

У зависности од предмета, модула и узраста ученика приликом оцењивања из става 3. тачка 1) и става 4. тачка 1) овог члана, процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака (у даљем тексту: Оквир за процену резултата учења).

Оквир за процену резултата учења одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Ангажовање ученика обухвата: одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадњу са другима и исказано интересовање и мотивацију.

Ученику се не може умањити оцена из наставног предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Члан 5.

Оцењивање из предмета који захтевају посебне способности ученика (музичка и ликовна култура, физичко васпитање), обавља се полазећи од његових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу.

Члан 6.

Ученику са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин применом индивидуалног образовног плана, не прилагођавају се стандарди постигнућа.

Ученик из става 1. овог члана оцењује се на основу праћења остваривања прописаних циљева, општих и посебних стандарда постигнућа и ангажовања.

Члан 7.

Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана.

Ученик из става 1. овог члана који стиче образовање и васпитање без прилагођених стандарда постигнућа оцењује се на основу његовог ангажовања и степена остварености циљева и посебних стандарда постигнућа, на начин који узима у обзир његове језичке, моторичке и чулне могућности.

Ученик из става 1. овог члана који стиче образовање и васпитање по прилагођеним стандардима постигнућа, оцењује се на основу његовог ангажовања и степена остварености циљева и прилагођених стандарда постигнућа.

Члан 8.

Из наставних предмета Верска настава и Грађанско васпитање ученик се оцењује описно на основу процена остварених постигнућа и запажања о начину ангажовања ученика у току наставе.

Описна оцена садржи препоруке за даље напредовање.

Критеријуми бројчаног оцењивања

Члан 9.

Бројчано оцењивање успеха ученика из предмета и модула обавља се на основу следећих критеријума:

- 1) ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању школског програма и у достизању захтева који су утврђени на основном и средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања, добија оцену одличан (5);
- 2) ученик који остварује значајан напредак у савладавању школског програма и у достизању захтева који су утврђени на основном и средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања, добија оцену врло добар (4);
- 3) ученик који остварује напредак у савладавању школског програма и у достизању захтева који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика и помоћ наставника, добија оцену добар (3);
- 4) ученик који остварује минималан напредак у савладавању школског програма и у достизању захтева који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз значајну помоћ наставника и ангажовање ученика, добија оцену довољан (2);
- 5) ученик који, ни уз помоћ наставника, не остварује минималан напредак у савладавању школског програма и у достизању захтева који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену недовољан (1).

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не достиже захтеве по прилагођеним стандардима постигнућа ревидира се индивидуални образовни план.

Начин и поступак оцењивања

Члан 10.

На почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, предмета, модула или теме, која су од значаја за предмет (у даљем тексту: иницијално процењивање).

Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Члан 11.

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу са програмом наставног предмета.

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др), учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, збирке одабраних ученикових продуката рада - портфолија, у складу са програмом наставног предмета.

Постигнуће ученика из практичног рада, огледа, лабораторијске и друге вежбе, уметничког наступа и спортске активности оцењује се на основу примене учениковог знања, самосталности, показаних вештина у коришћењу материјала, алата, инструмената и других помагала у извођењу задатка, као и примене мера заштите и безбедности према себи, другима и околини, у складу са програмом наставног предмета.

Члан 12.

Распоред писмених задатака и писмених провера дужих од 15 минута уписује се у дневник и објављује се за свако одељење на огласној табли школе, односно на веб страници школе најкасније до краја треће наставне недеље у сваком полугодишту.

Распоредом из става 1. овог члана може да се планира највише једна провера у дану, а две у наставној недељи.

Распоред из става 1. овог члана и промене распореда утврђује директор на предлог одељенског већа.

Члан 13.

Провера постигнућа ученика обавља се на сваком часу.

Усмене провере и писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве.

Ученик у току часа може да буде само једанпут оцењен за усмену или писмену проверу постигнућа.

Наставник је дужан да обавести ученике о наставним садржајима који ће се писмено проверавати према распореду из члана 12. став 1. овог правилника, најкасније пет дана пре провере.

Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам дана од дана провере.

Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се поништава за те ученике.

Након поништене писмене провере постигнућа из става 6. овог члана, а пре организовања поновљене, наставник је дужан да одржи допунску наставу, односно допунски рад.

Закључна оцена из предмета

Члан 14.

У првом разреду основног образовања и васпитања закључна оцена из обавезних, обавезних изборних, изборних и факултативних наставних предмета јесте описна и утврђује се на крају првог и другог полугодишта на основу описних оцена о развоју и напредовању ученика у току савладавања школског програма.

У осталим разредима основног образовања и васпитања закључна оцена из предмета је бројчана, осим из предмета Верска настава и Грађанско васпитање.

Закључна оцена из предмета Верска настава и Грађанско васпитање је: истиче се, добар и задовољава.

Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника, а из владања на предлог одељењског старешине, на крају првог и другог полугодишта.

Закључна оцена на крају другог полугодишта утврђује се на основу свих описних и бројчаних оцена у току образовно-васпитног рада, уз сагледавање развоја и напредовања ученика и уважавање околности у којима стиче образовање.

Ученику који нема најмање четири оцене у току полугодишта, не може да се утврди закључна оцена.

Ученику који редовно похађа наставу и извршава школске обавезе, а нема прописани број оцена у полугодишту, наставник је обавезан да спроведе оцењивање на посебно организованом часу у току трајања полугодишта.

Одељењски старшина је у обавези да редовно прати оцењивање ученика и указује предметним наставницима на број прописаних оцена које ученик треба да има у полугодишту ради утврђивања закључне оцене.

Када наставни предмет садржи модуле, закључна оцена се изводи на основу позитивних оцена свих модула у оквиру предмета.

Закључна оцена за успех из предмета не може бити већа од највеће периодичне оцене добијене било којом техником провере знања нити мања од аритметичке средине свих оцена.

Ако одељењско веће не прихвати предлог закључне оцене предметног наставника, оно утврђује нову оцену гласањем.

Утврђена оцена из става 11. овог члана евидентира се у напомени, а у записнику са одељењског већа шире образлаже.

Закључна оцена утврђена на одељењском већу уписује се у књигу евиденције образовно-васпитног рада у предвиђену рубрику.

Оцењивање владања ученика

Члан 15.

Владање ученика од првог до петог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања ученика из става 1. овог члана јесте: примерно; врло добро; добро; задовољавајуће и незадовољавајуће, и не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од шестог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току полугодишта.

Закључна оцена из владања из става 3. овог члана јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и утиче на општи успех ученика.

Владање полазника не оцењује се.

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини.

На оцену из владања не утичу оцене из наставних предмета.

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера.

Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају класификационог периода, односно полугодишта када ученик:

- 1) показује позитивне промене у свом понашању;
- 2) прихвата одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након указивања на непримерено понашање, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере;
- 3) коригује своје понашање кроз појачани васпитни рад.

Описна оцена из владања

Члан 16.

Оцена из владања ученика у току полугодишта изражава се описом учениковог односа према обавезама и правилима понашања и мерама безбедности у школи, понашања према другим ученицима, запосленима и имовини.

Оцена из става 1. овог члана садржи и васпитну препоруку.

Опис учениковог владања може да се изрази са:

- 1) истиче се у извршавању свих својих обавеза у школи и представља пример другима својим односом према ученицима, запосленима, имовини;
- 2) углавном извршава све своје обавезе у школи и има најчешће коректан однос према ученицима, запосленима и имовини;

- 3) делимично извршава своје обавезе и понекад се непримерено односи према ученицима, запосленима и имовини;
- 4) углавном не извршава своје обавезе и често има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини;
- 5) не испуњава своје обавезе у школи и најчешће има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини.

Закључна оцена из владања

Члан 17.

Закључна оцена из владања из члана 15. став 4. овог правилника, утврђује се на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката, а нарочито на основу односа према:

- 1) школским обавезама;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима школе и других организација у којима се остварује образовно-васпитни рад;
- 4) изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери;
- 5) школској имовини, имовини других лица или организација у којима се остварује настава или поједини облици образовно-васпитног рада (у даљем тексту: школска имовина и имовина других) и заштити и очувању животне средине.

Критеријуми за оцењивање владања одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Оцењивање на испиту

Члан 18.

Оцена на испиту утврђује се већином гласова укупног броја чланова комисије, у складу са Законом.

Општи успех ученика

Члан 19.

На крају првог и другог полугодишта првог разреда наставник даје мишљење о раду и напредовању ученика.

Мишљење садржи:

- 1) опис степена остварености циљева, општих и посебних, односно прилагођених стандарда постигнућа;
- 2) општи опис квалитета постигнућа;
- 3) опис ученикових могућности и потреба у подизању нивоа постигнућа у појединим задацима у даљем учењу;
- 4) запажања о развоју ученика и препорукама за даље напредовање.

Мишљење се уноси у ђачку књижицу.

Општи успех ученика од другог до осмог разреда утврђује се на крају првог и другог полугодишта, односно школске године на основу аритметичке средине позитивних закључних бројчаних оцена из обавезних предмета, обавезних изборних предмета и из владања, почев од шестог разреда.

Општи успех не утврђује се ученику из става 4. овог члана који има недовољну оцену или је неоцењен из наставног предмета.

Описна оцена из наставног предмета не утиче на општи успех ученика.

Родитељ је дужан да својим потписом потврди да је упознат са мишљењем, односно успехом ученика.

Обавештавање о оцењивању

Члан 20.

На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.

Одељењски старешина је обавезан да благовремено, а најмање четири пута у току школске године, на примерен начин обавештава родитеље о постигнућима ученика, напредовању, мотивацији за учење, владању и другим питањима од значаја за образовање и васпитање.

Ако родитељ, односно старатељ не долази на родитељске и индивидуалне састанке, одељењски старешина је дужан да га благовремено у писменој форми обавести о успеху и оценама, евентуалним тешкоћама и изостанцима ученика и последицама изостајања ученика.

Родитељ, односно старатељ, има право увида у оцењену писмену проверу постигнућа или продукт учениковог рада.

Евиденција о успеху ученика

Члан 21.

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у прописаној евиденцији и својој педагошкој документацији.

Под педагошком документацијом, у смислу овог правилника, сматра се писана документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним својствима која су од значаја за постигнуће, податке о провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика и друге податке од значаја за рад са учеником и његово напредовање.

Завршне одредбе

Члан 22.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о оцењивању ученика основне школе ("Службени гласник РС", бр. 93/04 и 92/05).

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 110-00-00169/2011-07
У Београду, 19. септембра 2011. године

Министар,
проф. др **Жарко Обрадовић**, с.р.

Оквир за процену резултата учења

Оцена	Вештина изражавања и саопштавања (комуникација)	Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура	Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова	Уметничко изражавање и разумевање уметничких дела	Моторичке вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака
5	<p>- Уме да се писано, усмено и визуелно изражава на разумљив и уверљив начин у складу са ситуацијом и захтевима;</p> <p>- уме да прилагођава писано, усмено и визуелно изражавање различитим контекстима.</p>	<p>- Уме да решава сложеније проблемске ситуације и одреди ограничења у решавању;</p> <p>- уме да формулише претпоставке (хипотезе);</p> <p>- формулише, упоређује и вреднује различите начине долажења до решења;</p> <p>- примењује различите критеријуме разврставања у релативно сложеним примерима;</p> <p>- изводи сложеније закључке и уме да их образложи;</p> <p>- разуме, објашњава и предвиђа последице</p>	<p>- Уме критички да вреднује дате податке или изворе;</p> <p>- уме да изабере, повезује и вреднује податке представљене на различите симболичке начине;</p> <p>- уме да проналази, користи и вреднује податке из различитих извора и различитих медија и да их повезује са ситуацијама из свакодневног живота.</p>	<p>- Има веома развијену музичку и ликовну писменост;</p> <p>- уме да анализира и критички вреднује уметничка дела која су представници различитих стилова и епоха;</p> <p>- уме да анализира и критички вреднује дела која одступају од карактеристика доминантних праваца.</p>	<p>- Влада сложеним моторичким вештинама и техникама;</p> <p>- рукује различитим прибором, алатима и развијеним технологијама у целокупном технолошком процесу;</p> <p>- извршава радне задатке компетентно и самостално, показује иницијативу и прилагођава се новим захтевима и контексту.</p>

		појава, процеса и односа који се испољавају у различитим условима и ситуацијама.			
4	- Уме да се писано, усмено и визуелно изражава у складу са различитим ситуацијама и захтевима.	- Пореди и разврстава садржаје на основу више критеријума истовремено; - уме да примени поступке који подразумевају долажење до решења у више корака; - уме да формулише претпоставке (хипотезе); - предвиђа различите начине решавања проблема; - изводи сложеније закључке и уме да их поткрепи подацима који су дати у тексту; - разуме, повезује и објашњава појаве, процесе и односе који се испољавају у различитим условима и ситуацијама.	- Уме да изабере и повезује податке представљене на различите симболичке начине; - уме да проналази и користи податке из различитих извора и различитих медија и да их повезује са ситуацијама из свакодневног живота; - из текста издваја најзначајније информације и изводи закључке на основу њих.	- Има развијену музичку и ликовну писменост; - уме да анализира и образложи став о уметничким делима која су представници различитих стилова и епоха.	- Влада неким сложеним моторичким вештинама и техникама; - рукује различитим прибором и алатима и једноставним технологијама у појединим деловима технолошког процеса; - извршава радне задатке компетентно и самостално.
3	- Уме усмено, писано и визуелно да одговори на захтеве у познатим и	- Примењује основне рачунске операције, формуле и уме да	- Разликује битно од небитног, главно од споредног у типичним	- Има основе музичке и ликовне писмености; - разликује типична	- Влада основним моторичким вештинама и техникама; - рукује

	једноставним ситуацијама.	примени јасно описане поступке; - уме да пореди и разврстава садржаје на основу задатог захтева; - повезује и комбинује информације које су директно саопштене и на основу њих изводи закључке који су очигледни; - разуме и повезује појаве, процесе и односе који се испољавају у различитим условима и ситуацијама.	школским примерима и текстовима; - разуме, користи и повезује податке представљене једноставним симболима који су карактеристични за одређене наставне предмете.	уметничка дела на основу доминантних карактеристика праваца/стила.	различитим прибором и алатима и примењује их у сложенијим операцијама; - извршава радне задатке компетентно уз минимум помоћи и/или надзора.
2	- Уме усмено, писано и визуелно да се изражава држећи се основног захтева у познатим и једноставним ситуацијама и износећи неке појединости.	- Директно примењује основне рачунске операције, формуле и уме да примени јасно описане поступке који се састоје од неколико једноставних корака; - примењује стечена знања у добро познатим, једноставним ситуацијама; - уме да закључује на основу	- Познаје и разуме кључне појмове и усвојио је одговарајући речник; - уме да одреди основну тему и кључне појмове који су јасно представљени у једноставним текстовима; - разуме и користи податке представљене једноставним симболима који су карактеристични за одређене наставне предмете.	- Има основе музичке и ликовне писмености; - познаје основне технике и форме музичког и ликовног изражавања; - уме да се музички и ликовно изрази користећи једноставне технике и средства.	- Влада основним моторичким вештинама; - рукује различитим прибором и алатима у једноставнијим операцијама; - извршава радне задатке уз значајну помоћ и/или надзор.

		информација које су једноставне и међусобно сагласне; - разуме појаве, процесе и односе који се испољавају у различитим условима и ситуацијама.			
--	--	---	--	--	--

Критеријуми за оцењивање владања

	5	4	3	2	1
Однос према школским обавезама	- у потпуности и правремен о извршава све обавезе; - редовно похађа наставу и друге облике рада у које је укључен; - поштује правила понашања и мере безбедности.	- Извршава прописане обавезе; - редовно похађа наставу али понекад закасни на час или неоправдан о изостане; - углавном поштује правила понашања и мере безбедности.	- Делимично испуњава прописане обавезе; - често касни на час и понекад неоправдано изостаје са наставе; - делимично поштује правила понашања и мере безбедности.	- Минимално и неблаговреме но испуњава прописане обавезе; - не долази на време на часове и често неоправдано изостаје са наставе; - минимално поштује правила понашања и мере безбедности.	- Не извршава прописане обавезе; - неоправдано изостаје са наставе више од 25 часова; - крши правила понашања и не придржава се мера безбедности.
Однос према другим ученицима	- Негује атмосферу другарства у одељењу; - ужива поверење међу друговима; - своје ставове брани аргументова но водећи рачуна о осећањима	- Коректно се односи према другим ученицима; - бранећи своје ставове мање води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других.	- Нема увек коректан однос према другим ученицима; - бранећи своје ставове не води довољно рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима	- Нема коректан однос према ученицима; - бранећи своје ставове не води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других.	- Не поштује личност других ученика и према њима се понаша нетолерантно; - угрожава и повређује права и осећања других.

	других и усвојеним правилима понашања.		других.		
Однос према запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад	- С поштовањем и уважавањем се односи према запосленима у школе и других организација.	- Има коректан однос према запосленима школе и других организација.	- Нема увек коректан однос према запосленима школе и других организација.	- Не поштује и не уважава запослене школе и других организација.	- Угрожава и повређује права и осећања запослених школе и других организација.
Однос према изреченој васпитној или дисциплинској мери	- Нема изречене васпитне мере.	- Преузима одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након опомене или изречене васпитне мере.	- Прихвата одговорност за своје понашање и коригује га у појачаном васпитном раду; - на упозорење реагује поправљањем понашања али понавља поступке за које је већ упозорен.	- Тешко прихвата одговорност за своје понашање и понавља понашања за која му је изречена васпитна мера.	- Не прихвата одговорност за своје понашање; - не поправља своје понашање након појачаног васпитног рада.
Однос према школској имовини, имовини других и заштити и очувању животне средине	- Поштује школску имовину и имовину других; - има активан однос према очувању и заштити животне средине.	- Има коректан однос према школској имовини и имовини других; - чува животну средину.	- Показује немар према школској имовини и имовини других; - показује немар према животној средини.	- Не чува школску имовину и имовину других; - показује немар према очувању животне средине.	- Показује деструктивно понашање према школској имовини и имовини других; - показује деструктивно понашање према животној средини.